

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 6P/11/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6818200305
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2018:6818200305.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca samosudkyňou JUDr. Miroslavou Kvetkovou v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: D. Y., L.. XX.XX.XXXX, S. Y., L.. XX.XX.XXXX, D. Y., L.. XX.XX.XXXX S. W. Y., L.. XX.XX.XXXX, všetky bytom u matky, maloletá W. t. č. umiestnená na základe neodkladného opatrenia v Detskom domove Banská Bystrica, Kollárova 29, deti matky: W. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. - Š. XXX a otca: W. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. o uloženie výchovných opatrení takto

rozhodol:

I. Súd maloleté deti D. Y., nar. XX.XX.XXXX, S. Y., nar. XX.XX.XXXX a D. Y., nar. XX.XX.XXXX dočasne odníma z osobnej starostlivosti matky a maloletým deťom n a r i a d' u j e na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky a to v Detskom domove Rimavská Sobota, Cukrovarská 127/17.

II. Súd maloletú W. Y., nar. XX.XX.XXXX dočasne odníma z osobnej starostlivosti matky a maloletej n a r i a d' u j e na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky a to v Detskom domove, Kollárova 29, Banská Bystrica.

III. Matka j e p o v i n n á zabezpečiť umiestnenie detí do detského domova.

IV. Matka maloletých detí W. Y., nar. XX.XX.XXXX j e p o v i n n á platiť na maloleté deti D. Y., nar. XX.XX.XXXX, S. Y., nar. XX.XX.XXXX a D. Y., nar. XX.XX.XXXX, na každé z maloletých detí, výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, v období pobytu detí v detskom domove, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca, vopred na účet Detského domova Rimavská Sobota, Cukrovarská 127/17.

V. Matka maloletých detí W. Y., nar. XX.XX.XXXX j e p o v i n n á platiť na maloletú W. Y., nar. XX.XX.XXXX výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, v období pobytu dieťaťa v detskom domove, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca, vopred na účet Detského domova, Kollárova 29, Banská Bystrica

VI. Otec maloletých detí W. Y., nar. XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý platiť na maloleté deti D. Y., nar. XX.XX.XXXX, S. Y., nar. XX.XX.XXXX a D. Y., nar. XX.XX.XXXX, na každé z maloletých detí, výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, v období pobytu detí v detskom domove, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca, vopred na účet Detského domova Rimavská Sobota, Cukrovarská 127/17.

VII. Otec maloletých detí W. Y., nar. XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý platiť na maloletú W. Y., nar. XX.XX.XXXX výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, v období pobytu dieťaťa v detskom domove, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca, vopred na účet Detského domova, Kollárova 29, Banská Bystrica.

VIII. Súd zhodnotí účinnosť výchovných opatrení pred uplynutím 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 09.02.2018 bolo začaté konanie vo veci starostlivosti o maloleté deti vzhľadom na potrebu vyhodnotenia skôr uložené výchovné opatrenia a uloženia ďalších výchovných opatrení. Rodičia detí sa k veci nevyjadrili.

2. Riadne a včas predvolaní rodičia maloletých detí sa na pojednávanie nedostavili, svoju neúčast' vopred neospravedlnili. Súd v súlade s § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v platnom znení a § 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v platnom znení (ďalej len CMP alebo Civilný mimosporový poriadok) pojednával a rozhodol v neprítomnosti rodičov maloletých detí.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie vyjadrením sa kolízneho opatrovníka, prečítaním listinných dôkazov - rodných listov detí, správ kolízneho opatrovníka zo dňa 13.11.2017, 05.02.2018 a 16.04.2018, správ ošetrojúcej lekárky detí MUDr. Agnesy Zsírosovej zo dňa 06.11.2017, 01.02.2018 a 20.02.2018, správ Základnej školy Sirk zo dňa 03.11.2017 a 18.01.2018, potvrdenia Okresného riaditeľstva PZ Revúca zo dňa 26.03.2018, trestného rozkazu Okresného súdu Revúca č. k. 1T/52/2016-64 zo dňa 08.07.2016, správy Obce Sirk zo dňa 23.03.2017, správa Mesta Hnúšťa zo dňa 04.04.2018, odpovedí na lustrácie rodičov detí a maloleté deti v registri obyvateľov a v registri priestupkov, odpovedí na lustrácie rodičov detí v Sociálnej poisťovni a v katastri nehnuteľností, potvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota zo dňa 26.03.2018, potvrdenia Sociálnej poisťovne - ústredie zo dňa 26.03.2018, potvrdenia Sociálnej poisťovne - pobočky Rožňava zo dňa 06.04.2018, oboznámením sa s celým obsahom spisu, ako aj obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 8P/28/2017 a 1T/52/2016. Vykonal iných dôkazov nebolo do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania navrhnuté. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 5P/50/2016-70 zo dňa 09.11.2016 bolo manželstvo rodičov detí rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platením výživného v minimálnej zákonnej výške na každé dieťa. Uznesením Okresného súdu Revúca č. k. 8P/28/2017-68 zo dňa 14.07.2017 boli uložené výchovné opatrenia - matke detí napomenutie a dohľad nad výchovou maloletých detí.

5. Podľa správ kolízneho opatrovníka zo dňa 13.11.2017 a 05.02.2018 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonal v rodine detí sociálne zisťovania v dňoch 27.09.2017, 18.10.2017, 03.11.2017, 10.11.2017, 04.12.2017, 28.12.2017, 03.01.2018 a 15.01.2018. Matka s maloletými deťmi obýva sociálny byt, ktorý pozostáva z priestrannej kuchyne, dvoch izieb a sociálneho zariadenia. Izby sú zariadené opotrebovaným nábytkom. Domácnosť bola priemerne udržiavaná, hygiena bývania je nízkej úrovni. Voda a elektrina sú v byte zavedené, vykurovanie je zabezpečené tuhým palivom v sporáku.

Počas týchto šetrení bola v domácnosti zima, matka detí uviedla, že nemá drevo na kúrenie. Matka detí nemala vo svojej domácnosti žiadne potraviny ani hygienické potreby. Poukazovala na to, že mesačne dáva švagrinej 100,- €, ktorá nakúpi potraviny aj iné potrebné veci. Maloleté deti boli neupravené, strapaté, mali oblečené špinavé oblečenie, behali bosé bez ponožiek a topánok. Výchovu maloletého D. matka nezvláda, dieťa je neposlušné, veľmi živé a nereaguje na pokyny matky. Maloletá W. bola počas sociálnych zisťovaní uložená buď v kočíku alebo ležala na znečistenej válende, mala stále mokrú plienku, na požiadanie ju matka prebalila, keď priniesla čistú plienku z vedľajšieho bytu od švagrinej. Maloletá W. nemala zapareniny.

Matka detí bola pracovníčkami úradu pravidelne upozorňovaná na to, aby lepšie zabezpečovala starostlivosť o deti, nezanedbávala ich hygienu a aby dozerala na ich pravidelnú školskú dochádzku. Na upozornenia vždy reagovala vyjadrením, že ona sa o deti riadne stará, každý deň ich posiela do školy a keď zo školy tvrdia, že sú deti špinavé a zanedbané, tak klamú. Matka detí uviedla, že s maloletou W. pravidelne navštevuje pediatra a riadi sa v starostlivosti o dieťa pokynmi lekára. V čase sociálneho zisťovania dňa 15.01.2018 nastala mierna zmena a matka detí preukázala potraviny (chlieb, syr, mleté mäso, kuracie trupy, múku, olej, ryžu, fazuľu a vajčka) a hygienické potreby (mydlo, šampon, aviváž).

Maloleté deti mali obuté zimné topánky, ktoré im matka zakúpila. V domácnosti bolo zakúrené a vedľa sporáka bolo uložené väčšie množstvo palivového dreva.

Podľa správy Základnej školy v Sirku maloleté deti S. a D. chodia do školy špinavé a neupravené, na vyučovanie sa nepripravujú, matka sa o výsledky detí v škole nezaujíma a naďalej majú obidve vymeškané neospravedlnené hodiny. Obec Sirk vo svojej správe uvádza, že matka detí má na verejnosti slušné správanie, ale bola obcou prejednávaná zo spáchania priestupku zanedbávania povinnej školskej dochádzky maloletých detí a bolo jej uložené pokarhanie. MUDr. Zsírosová ohodnotila starostlivosť matky o maloleté deti ako nedostatočnú, deti sú špinavé a zavšivené. Matka mal. detí zanedbáva hlavne starostlivosť o maloletú W., ktorá je ťažko zdravotne postihnutá a to tak, že s ňou neabsolvovala povinné odborné vyšetrenia a dieťa je nedostatočne kŕmené.

6. Na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca bola maloletá W. uznesením súdu č. k. 6P/11/2018-25 zo dňa 22.02.2018 dočasne zverená do starostlivosti právnickej osoby - Detského domova Banská Bystrica. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca v návrhu uvádzal, že maloletá W. sa narodila s ťažkým zdravotným postihnutím s nasledovnými diagnózami: hrudníková spina bifida s meningomyelokélou - rázštep chrbtice, operovaná po narodení, hydrocephalus - VP shunt, má vložený ventil medzi hlavičkou a bruškom, aby sa nehromadil mozgový mok v komorách, Arnold Chiariho malformácia - vrodená anomália centrálného nervového systému, chabá paraparéza a paraplégia - chronické nekompletné priečne poškodenie miechy netraumatického pôvodu a obojstranné úplné ochrnutie dolných končatín. Pri týchto diagnózach bola viackrát hospitalizovaná. Zároveň bola chorľavá - zápaly priedušiek, detský ekzém a v júni 2016 prekonala salmonelózu. Ošetrujúca lekárka maloletej ich upozornila na nedostatočnú starostlivosť zo strany matky, matka sa nedostavila s maloletou na povinnú kontrolu hmotnosti u pediatra, neabsolvovala s maloletou povinnú kontrolu na neurochirurgii v Banskej Bystrici. Lekárka predpísala pre maloletú špeciálnu výživu na zlepšenie kalorického príjmu, matka však o ňu nejavila záujem a nevyzdvihla si recepty. Maloletá vážila vo februári 2017 - 6950 gramov. Maloletá W. mala pri každej kontrole znečistenú plienku a v čase sociálnych zisťovaní okolo 10.00 - 11.00 hod. predpoludním ešte neraňajkovala. Ošetrujúca lekárka maloletej ich dňa 12.09.2017 opäť informovala o nepriaznivom vývoji maloletej, pri kontrolnom vážení dosiahla hmotnosť 5870 gramov. Matka bola s maloletou odoslaná na vyšetrenie do nemocnice, kde za štyri dni pobytu pribrala maloletá Izabela 240 gramov. Po prepustení maloletej z nemocnice sa matka opakovane dostavila do ambulancie s W., u ktorej bola zjavne zanedbávaná hygiena a dieťa bolo v ambulancii opakovane odšivené. Pri poslednej kontrole v ambulancii dňa 01.02.2018 dieťa vážilo 6390 gramov, čo je minimálne o polovicu menej ako má dieťa v jej veku vážiť.

7. Podľa správy kolízneho opatrovníka zo dňa 16.04.2018 boli vykonané ďalšie sociálne zisťovania v rodine maloletých detí v dňoch 13.02.2018, 19.02.2018, 22.02.2018, 05.03.2018, 14.03.2018, 03.04.2018. Matka maloletých detí bola pri každom sociálnom zisťovaní prítomná.

13.02.2018: Všetky deti boli doma, mali vši. Maloletá S. a D. kvôli tomu nešli do školy. Matka kúpila šampón proti všiam, ktorým umývala deťom vlasy. Sociálne zisťovanie bolo uskutočnené okolo 10,00 hod. a deti v tom čase ešte nedostali raňajky. Matka nevedela preukázať žiadne hygienické potreby ani potraviny. Preukázala jeden balík špagiet. Deti boli oblečené v špinavom oblečení, mali špinavé ruky a D. aj nohy.

19.02.2018: Deti mali oblečené špinavé oblečenie, D.Á. nemal obuté ponožky. V domácnosti bol neporiadok, na zemi porozhadzované odpadky, v izbe na koberci boli aj psie výkaly. V izbe, kde spia deti, bol tiež neporiadok, posteľná bielizeň značne znečistená. Matka nevedela preukázať žiadne hygienické potreby, v skrini boli nahádzané veci, nepoukladané. Na obed varili zemiaky, inak žiadne potraviny doma nemali.

22.02.2018: Domácnosť bola uprataná, nachádzali sa v nej aj hygienické potreby - plienky, šampón, mydlo, prášok na pranie, aviváž a vatové tyčinky. Potraviny mali tiež nakúpené - zemiaky, špagety, olej, múka, paštéty, hrach, hotové polievky, soľ, korenie. Na obed varila matka pre deti teplú stravu.

05.03.2018: Maloletá S. a D. boli v škole, doma bol D. oblečený v špinavom oblečení bez ponožiek a topánok, mal špinavé nohy a ruky. V domácnosti bol znovu neporiadok a smeti na zemi. Matka preukázala múku, cestoviny, mydlo a šampón. Iné potraviny ani hygienické potreby sa v domácnosti nenachádzali.

14.03.2018: Všetky tri maloleté deti boli v domácom ošetrovaní, mali chrípku. 13.03.2018 boli u lekárky, ale matka pre deti nevyzdvihla lieky z lekárne pre nedostatok finančných prostriedkov. V domácnosti bol dostatok potravín: cestoviny, šošovica, hrach, múka, olej, cukor, špagety, krúpy. Hygienické potreby chýbali.

03.04.2018: Deti boli znovu oblečené v špinavom oblečení a domácnosť bola neuprataná s odpadkami na zemi. Okrem malého množstva hrachu, z ktorého varila matka deťom polievku sa v domácnosti nenachádzali žiadne potraviny ani hygienické potreby iba detský olej.

Starostlivosť o mal. deti je nedostatočná, absentuje dostatok potravín aj hygienických potrieb. Matke bolo poskytnuté poradenstvo, aby si požiadala o dávku v hmotnej núdzi, čo ale matka neurobila.

Maloletá W. v detskom domove pribrala za jeden mesiac 2kg, viditeľne narástla a aj jej správanie sa zmenilo, usmievala sa, tešila sa z prítomnosti ľudí okolo seba. S maloletou pravidelne cvičia na rehabilitačnom oddelení.

Ošetrojúca lekárka detí uviedla, že starostlivosť zo strany matky o deti sa v posledných dňoch zlepšila, matka s deťmi pravidelne navštevuje ambulanciu a u detí nie sú zanedbané žiadne vyšetrenia ani očkovania. Podľa správy školy sa dochádzka detí zlepšila, znížil sa počet neospravedlnených hodín. Výchovno-vzdelávacie výsledky dievčat sú podpriemerné, chýba domáca príprava, matka sa im nevenuje a tiež nespolupracuje so školou. Deti chodia do školy v špinavom oblečení, hygiena je veľmi zlá a opakuje sa u nich zavšivenie. S. a D. sa v škole správajú slušne.

8. Z listinných dôkazov súd zistil, že matka detí nie je zamestnaná, nebol zistený žiaden jej príjem ani majetok. Otec detí je zamestnaný v Roľníckom družstve Klenovec, podľa lustrácií v Sociálnej poisťovni bol jeho priemerný čistý príjem za obdobie od januára 2017 do januára 2018 667,44 Eur. Nebol zistený žiaden jeho iný príjem a majetok. Podľa lustrácie otca v registri obyvateľov má otec ďalšie tri vyživovacie povinnosti k maloletým deťom.

9. Z pripojeného trestného spisu, z trestného rozkazu, zo správ obcí a z odpovedí na lustrácie súd zistil, že obaja rodičia boli v minulosti trestne stíhaní, matka za prečin ohrozovanie mravnej výchovy mládeže v súvislosti so zanedbávaním povinnej školskej dochádzky maloletou D.. Od roku 2010 neboli zistené žiadne priestupky rodičov ani detí, zo správ obcí neboli zistené protispoločenské správania rodičov.

10. Kolízny opatrovník detí na pojednávaní uviedol, že situácia v rodine sa ani po nariadení neodkladného opatrenia nezmenila. Matka zanedbáva starostlivosť o deti. Odkedy je maloletá W. umiestnená v detskom domove, rodičia sa o ňu vôbec nezauímajú, ani ju nijako nekontaktujú. Maloletá sa tam naučila prvé slová, dobre reaguje na hru, prospieva jej pobyt. Maloletá pribrala a navštevuje 3 odborné ambulancie. Počas posledného zisťovania v rodine boli prázdniny a všetky deti boli doma. V domácnosti neboli žiadne potraviny, matka niečo varila, ale inak tam nebolo žiadne jedlo. Deti boli aj počas tohto zisťovania špinavé, maloletý D. bol počas všetkých šetrení bosý a mal stále špinavé nohy. Podľa aktuálnej správy od ošetrojúcej lekárky detí sa starostlivosť matky zlepšila, deti nemajú zanedbané žiadne povinné očkovania a k lekárke sa dostavovali riadne oblečené. Podľa aktuálnej správa zo školy je hygiena u detí stále zlá, deti boli zavšivené, opakovane chodia do školy špinavé, je vidno, že nemajú žiadne náhradné veci. Momentálne deti nemajú neospravedlnené hodiny, ale majú veľký počet ospravedlnených hodín, do školy takmer nechodia. Maloletý D. by mal nastúpiť do 1. ročníka základnej školy, zúčastnil sa zápisu do školy, počas zápisu plakal, nespolupracoval, nechcel sedieť na stoličke len na zemi, matka ho neupozornila, keď rozhádzoval po zemi langoš. Vzhľadom na zistené nedostatky v starostlivosti matky navrhujú uloženie výchovného opatrenia pobytového charakteru pre všetky maloleté deti.

11. Výsluch maloletých detí nemohol byť zrealizovaný, keďže matka ich účasť na pojednávaní nezabezpečila napriek pokynu súdu.

12. Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení (ďalej len zákon o rodine) súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 37 zákona o rodine nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

- a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,
- b) inú povinnosť.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2. Ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2.

Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

14. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že matka maloletých detí napriek uloženému napomenutiu a dohľadu dlhodobo zanedbáva starostlivosť o maloleté deti, počas šetrení v rodine kolíznym opatrovníkom bola domácnosť opakovane v nevyhovujúcich podmienkach, matka nemala pre deti zabezpečené potraviny, hygienické potreby, oblečenie a obuv, v domácnosti bola často zima, deti neboli adekvátne oblečené a obuté, boli špinavé, zavšivavené. I podľa správ školy chodia maloleté deti do školy špinavé a zavšivavené. Na základe oznámení ošetrojúcej lekárky bola zistená nedostatočná starostlivosť matky o deti. Nedostatky v starostlivosti matky o deti sa najvýraznejšie prejavili u maloletej W., ktorá má zdravotné problémy a vyžaduje si intenzívnejšiu starostlivosť. Maloletá mala opakovane nižšiu váhu, ako by mala vo svojom veku mať a počas sociálnych šetrení bola často nenajedená, neprebalená. Po umiestnení do detského domova sa stav dieťaťa výrazne zlepšil, dieťa pribralo a napredovalo vo vývoji. Súd mal za preukázané, že matka detí si nedostatočne plní svoje rodičovské povinnosti, starostlivosť o deti zanedbáva, nevenuje im náležitú pozornosť, základné potreby detí sú dlhodobo neuspokojené. Matka neprejavila žiadnu snahu situáciou zmeniť, jediným zlepšením bolo po vyňatí maloletej W. z domáceho prostredia, že matka s deťmi riadne navštevuje ich ošetrojúcu lekárku. I po umiestnení tohto dieťaťa ale bola v domácnosti špina, neporiadok, nedostatok hygienických

potrieb a potravín. Súd má za to, že za týchto podmienok je nutné uloženie ďalších výchovných opatrení, keďže doteraz uložené výchovné opatrenia nespĺnili svoj účel a to nariadenie dočasného pobytu detí v zariadení za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí.

15. Vzhľadom na uvedené súd v súlade s § 37 ods. 3 písm. b) zákona o rodine uložil maloletým deťom výchovné opatrenie - dočasne deti odňal z osobnej starostlivosti matky a nariadil im na dobu 6 mesiacov pobyt v zariadeniach, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky.

16. Účinnosť výchovných opatrení súd zhodnotí pred uplynutím 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, kedy by mal pobyt maloletých detí v zariadení skončiť, a to na základe predtým predloženej správy kolízneho opatrovníka. Teda pred návratom detí do domáceho prostredia súd preverí, či došlo k úprave rodinných a sociálnych pomerov detí.

17. Podľa § 62 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Keďže boli maloleté deti odňaté z osobnej starostlivosti matky a bol im nariadený pobyt v zariadení, súd analogicky podľa § 81 zákona o rodine a v súlade s § 62 a 75 zákona o rodine upravoval vyživovaciu povinnosť rodičov k maloletým deťom. Výživné bolo určené v minimálnej zákonnej výške, t. j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, nakoľko matka detí má minimálny príjem a v schopnostiach a možnostiach otca detí rovnako nie je platenie výživného vo vyššej výške, keďže zo svojho čistého príjmu si musí plniť i vyživovaciu povinnosť k ďalším trom maloletým deťom. Výživné sú rodičia povinní platiť počas celého trvania umiestnenia detí v detských domovoch a to vopred a na účet detských domovov, v ktorých sú umiestnené.

20. Vzhľadom na uvedené súd zaviazal oboch rodičov maloletých detí na platenie výživného na každé z maloletých detí v minimálnej zákonnej výške vopred na účet detského domova.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.